

תלמוד בבלי מסכת שבת דף נה עמוד א
 רב יהודה הוה יתיב קמיה דשמואל, אתאי ההיא איתתא קא צווחה קמיה, ולא הוה משגח בה. אמר ליה: לא סבר ליה מר
 +משלי כא+ אטם אזנו מזעקת דל גם הוא יקרא ולא יענה? אמר ליה: שינא, רישך בקרירי, רישא דרישיך בחמימי

תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף י עמוד ב
 כי הא דיוסף בריה דר' יהושע חלש, אינגיד. א"ל אבוה: מאי חזית? א"ל: עולם הפוך ראיתי, עליונים למטה ותחתונים
 למעלה.

תוספות מסכת בבא בתרא דף י עמוד ב
 עליונים למטה ותחתונים למעלה - פי' ר"ח דאמרו הגאונים שקבלה בידם רב מפי רב דעולם הפוך היינו שראה
 שמואל דהוה יתיב קמיה דרב יהודה תלמידיה משום דמיחה בשמואל בפר' במה בהמה (שם דף נה.) גבי ההיא איתתא
 דאתיא וצוחא קמיה דשמואל ולא אשגח בה א"ל רב יהודה לית ליה למר אוטם אזנו מזעקת דל וגו'.

רמב"ם הלכות גירושין פרק א הלכה ב
 ומנין שעשרה דברים אלו מן התורה שנ' +דברים כ"ד+ והיה אם לא תמצא חן בעיניו וגו' וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה
 ושלחה מביתו, אם לא תמצא חן בעיניו, מלמד שאינו מגרש אלא ברצונו, ואם נתגרשה שלא ברצונו אינה מגורשת, אבל
 האשה מתגרשת ברצונה ושלא ברצונה.

שולחן ערוך אבן העזר סימן קיט סעיף ו
 יכול לגרשה בלא דעתה. הגה ואפילו אין לו לשלם לה הכתובה ונדונייתה, אינה יכולה לעכב משום זה הגירושין, אלא
 תתגרש ותתבע אותו מה שחייב לה (תשובת הרא"ש וריב"ש). וכל זה מדינא, (ו) אבל ר"ג החרים שלא לגרש אשה שלא
מדעתה, אם לא שעברה על דת, וכמו שנתבאר לעיל סי' קט"ו. ז ואפי' אם רוצה ליתן לה הכתובה, אין לגרשה בזמן הזה
 שלא מדעתה

תלמוד בבלי מסכת ערכין דף כא עמוד א
 וכן אתה אומר בגיטי נשים, כופין אותו עד שיאמר רוצה אני.

רמב"ם הלכות גירושין פרק ב הלכה כ
 מי שהדין נותן שכופין אותו לגרש את אשתו ולא רצה לגרש, בית דין של ישראל בכל מקום ובכל זמן מכין אותו עד שיאמר
 רוצה אני ויכתוב הגט והוא גט כשר, וכן אם ד הכוהו גוים ואמרו לו עשה מה שישראל אומרים לך ולחצו אותו ישראל ביד
 הגוים עד שיגרשה הרי זה כשר, ואם הגוים מעצמן אנסוהו עד שכתב הואיל והדין נותן שיכתוב הרי זה גט פסול. ולמה
לא בטל גט זה שהרי הוא אנוס בין ביד גוים בין ביד ישראל, שאין אומרים אנוס אלא למי שנלחץ ונדחק לעשות דבר שאינו
מחוייב מן התורה לעשותו כגון מי שהוכה עד שמכר או נתן אבל מי שתקפו יצרו הרע לבטל מצוה או לעשות עבירה והוכה
עד שעשה דבר שחייב לעשותו או עד שנתרחק מדבר שאסור לעשותו אין זה אנוס ממנו אלא הוא אנוס עצמו בדעתו
הרעה. לפיכך זה שאינו רוצה לגרש מאחר שהוא רוצה להיות מישראל רוצה הוא לעשות כל המצות ולהתרחק מן
 העבירות ויצרו הוא שתקפו וכיון שהוכה עד שתשש יצרו ואמר רוצה אני כבר גרש לרצונו

שולחן ערוך אבן העזר סימן קנד סעיף כ
 כל הנושא אשה בעבירה, אפילו באיסור דרבנן כגון שניות, כופין אותו להוציא.

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף עז עמוד א
 אמר רב יהודה אמר רב אסי: אין מעשין אלא לפסולות

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף עז עמוד א
 מתני'. ואלו שכופין אותו להוציא: מוכה שחין, ובעל פוליופוס, והמקמץ, והמצרף נחושת, והבורסי...

רמב"ם הלכות אישות פרק טו הלכה ז
 נשא אשה ושהתה עמו עשר שנים ולא ילדה הרי זה יוציא ויתן כתובה או ישא אשה הראויה לילד, ואם לא רצה להוציא
 כופין אותו ומכין אותו בשוט עד שיוציא

שולחן ערוך אבן העזר סימן קנד סעיף א
 מי שהוא רוצה זנות

שולחן ערוך אבן העזר סימן קנד סעיף ג
האומר: איני זן ואיני מפרנס, כופין אותו לזון... וכן הדין למי שאינו רוצה לשמש. הגה: וכן איש שרגיל לכעוס ולהוציא אשתו מביתו תמיד, כופין אותו להוציא, ...

שולחן ערוך אבן העזר סימן עז סעיף ב
אם אמרה: מאסתיהו ואיני יכולה להבעל לו מדעתי

שולחן ערוך יורה דעה סימן רכח סעיף כ
האומרת: מאיס עלי, חייב להוציא

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ד סימן טו
ובדבר איש ואשה שזה הרבה שנים שליכא שלום בית, וכבר שנה וחצי דרים במקומות מופרדים, וכבר ישבו ב"ד חשוב ולא עלה בידם לעשות שלום ביניהם. וראינו גילוי דעת חתום מהב"ד שלא הועיל כל השתדלותם לעשות שלום. וכנראה מזה שהב"ד סובר שא"א לעשות שלום ביניהם. אז מדין התורה באופן כזה מוכרחין להתגרש ואין רשות לשום צד לעגן. לא הבעל את אשתו ולא האשה את הבעל, בשום עיכוב מצד תביעת ממון.

ואם הגעל פורש מאשתו

ויין חסין בה. וכן אם אינו יכול לזון ולפרנס והיא תובעת ממנו גט, בכה"ג היו **הנידושים מצוה וחייב מה"ת.** וזהו פשט דקרא, "וכתב לה ספר כריתות" שהיא מחוייב בזה. וכן בחליצה. באם אינו הפץ ליבמה חייבתו התורה לחלוץ ולהתיר **מאשתו.** ומי שהוא טעבב הגט משום שהוא דורש דמים בלי דין, הריהו גולף **וגרוע מזה.** דהוא אביזרא דש"ד. ואפילו אם האשה ממאנת בבעל, אם השתדלו לעשות שלום ולא הועיל ועברו יב"ח, מצוה עליו לגרשה (דאין בנות ישראל משביות להבעל לשנוא להן — רעב"ט) ובדור הזה ובמדינת זאת גורם מניעת הנידושים בכה"ג לנ"ע ח"ו. ואם יש ביניהם תביעת כסוף ופרוע הדין ביניהם. ודין אם העיבב הוא מצד הבעל והשמים בינו לביתה או מדינא כייפינן לה. ואם אין בה מידונו לבית אבל הבעל שיש בו מרא שמים וכף עצמי. והמניע **אישים נקמה או מניע מעות הוא גולף ומהח"ש.**

כך הנקן

רמב"ם הלכות אישות פרק יד הלכה ח
האשה שמנעה בעלה מתשמיש המטה היא הנקראת מורדת, ושואלין אותה מפני מה מרדה, אם אמרה מאסתיהו ואיני יכולה להבעל לו מדעתי כופין אותו להוציא לשעתו לפי שאינה כשבויה שתבעל לשנוי לה, ותצא בלא כתובה

רא"ש מסכת יבמות פרק ו סימן יא
נראה דלא משמע כופין אלא היכא שמתנהג עם אשתו שלא כדין כגון כל הנהו דפרק המדיר

חידושי הרשב"א מסכת כתובות דף עז עמוד א
והיכא דאתפרש שכופין כופין, מקום שלא נתפרש אין כופין, לא בשוטי ולא בנדוי

תוספות מסכת יבמות דף סד עמוד א
דאין כופין אלא היכא דקתני כופין אבל היכא דאמור רבנן יוציא ולא פירשו כופין אומרים לו חייבוך רבנן להוציא ואם לא הוציא מותר לקרותו עבריינא אבל לכפותו בשוטים לא...
וכל היכא דלא קאמר בהדיא כופין אין כופין שלא יהא גט מעושה בישראל שלא כדין ופסול.

תלמוד בבלי מסכת גיטין דף פח עמוד ב
גמ'. אמר ר"נ אמר שמואל: גט המעושה בישראל, כדין - כשר, שלא כדין - פסול ופוסל

רש"י מסכת גיטין דף פח עמוד ב
כדין - כגון הנך דאמרינן בהו יוציא ויתן כתובה או שהיתה אסורה לו.
פסול - להתירה לינשא.
ופוסל - מן הכהונה משום ריח הגט.

שו"ת אגרות משה אבן העזר חלק ג סימן מד

...השיב שהיה מגרשה גם בעצמו אבל יכול להיות שהיה דורש איזה סדורים בקשר לחינוך הילדים, הרי נמצא שבעצם הגירושין הוא רוצה ממש בעצמו רק שהיה רוצה להשיג בעד הגירושין איזה דבר בענין חינוך הילדים ובשביל הסעטעלמענט אינו מבקש זה ונותן הגט בלא זה, שבאופן זה אף אם הסעטעלמענט נימא שהוא אנוס ואף בכפיה ממש, נמצא שאין הכפיה על רצון הגירושין, אלא שהגירושין לא יהיו למשכון להשיג איזה דבר ממנה, שיש טעם גדול שאין לזה דין אנוס לפסול הגט

מגיד משנה הלכות אישות פרק יד הלכה ח

אין כופין את האיש להוציא אף באומרת מאיס עלי... וכבר פשטה הוראה הזאת בכל ארצותינו שלא כדברי רבינו בזה שאין כופין את האיש לגרש ולא עוד אלא שאפילו היה הדין כדבריו היה ראוי לגדור בזה משום פרוצות ומפני קלקול הדור שלא תהיה אשה נותנת עיניה באיש אחר ומפקעת עצמה מבעלה כ"ש שהם ז"ל הכריחו והוכיחו שאין כופין אותו מן הדין.

בית שמואל אבן העזר סימן עז, חלקת מחוקק, ביאור הגר"א

אם רצה הבעל לגרשה - אבל אין כופין אותו ולא כדעת הרמב"ם

שו"ת יביע אומר חלק ז - אבן העזר סימן כג

האשה נשואה לבעלה זה עשרים שנה, ולא זכו להבנות זמ"ז, במשך חמש עשרה שנה טופלו על ידי רופאים ורפואות, והכל ללא הועיל, עד שנאשו הרופאים מלטפל בהם, ולפי הנראה זהו באשמת הבעל... כי הבעל חייב לגרש את אשתו בג"פ, אך אין לכופו לגרש. אולם הבעל נתן כתף סוררת לפסה"ד, ולא אבה לגרש, למרות שכבר נפרדו זמ"ז... החלטנו לעשות לו הרחקה דרבינו תם, כמבואר בספר הישר (בחלק התשובות סי' כד) וז"ל: תגזרו באלה חמורה על כל איש ואשה מזרע ישראל הנלוים אליכם, שלא יהיו רשאים לדבר עמו ולא לארחו ולהאכילו ולהשקותו וללוותו ולבקרן בחוליו... והסביר בביאורי הגר"א דבכה"ג לא חשיב כפיה לגט, כיון שיכול להנצל מזה שילך לעיר אחרת, וכל שאין עושים מעשה בגופו לאו עישי מקרי... ואם הנידוי נחשב כפיה, כל שכן הרחקה זו... מ"מ אותו נידון לא דמי לנידון דידן... והעלה להלכה דשפיר סמכינן לעשות הרחקה דרבינו תם... והוספנו על החומרות הנ"ל שעל כל גבאי בתי הכנסת בסביבות מקום מגוריו של הבעל שלא להושיבו בבית הכנסת, ושלא להעלותו לס"ת, ושלא לשאול בשלמו, ולא לחלוק לו שום כבוד, ולהתרחק מעליו ככל האפשר עד אשר ינע לבבו וישמע לקול מורים ויתן גט לאשתו כדמו"י ולשחררה מעגינותה, וכן החלטנו פה אחד, עם חברי ועמיתי הגאונים רבי אליעזר יהודה וולדינברג, ורבי יצחק קוליץ שליט"א. וכן נעשה מעשה, ואז נכנע הבעל ונתן הגט לאשתו כדמו"י.

רמב"ם הלכות גירושין פרק ב הלכה כ

לא היה הדין נותן שכופין אותו לגרש וטעו בית דין של ישראל או שהיו הדיוטות ואנסוהו עד שגירש הרי זה גט פסול, הואיל וישראל אנסוהו יגמור ויגרש, ואם הגוים אנסוהו לגרש שלא כדין אינו גט, אע"פ שאמר בגוים רוצה אני ואמר לישראל כתבו וחתמו הואיל ואין הדין מחייבו להוציא והגוים אנסוהו אינו גט.

כסף משנה הלכות גירושין פרק ב הלכה כ

ה"ז פסול דמשמע פיסולא דרבנן ואם נשאת לא תצא וצ"ע:

בית שמואל אבן העזר סימן קלד ס"ק י

פסול - משמע לכאורה דפסול מדרבנן וליתא אלא אפי' מדאורייתא פסול כמ"ש ברש"י והר"ן ובטור וכן משמע בסעיף ז' וכן אם אנסוהו עכו"ם כדין הגט בטל ולא כרמב"ם ספ"ב

משו"ב נתיבות סימן ג

אבל הדיוט בעלמא שאינו ב"ד דמעשה אגיטא, פסול הגט דאורייתא והיא אשת איש, ואע"ג דמצותו ליתן גט.

שולחן ערוך אבן העזר סימן קנ סעיף א

כל גט שהוא בטל מן התורה, אם נתגרשה בו עדיין היא אשת איש גמורה. ב] ואם נשאת בו, תצא והולד ממזר... וכל גט שאינה פסול אלא מדבריהם להנשא בו, לא תנשא בו לכתחלה, ואם נשאת, אפי' לא נבעלה, ב לא תצא, והולד כשר